

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Moribus Ioannis De Almeida Societatis Iesu Presbyteri

Macedo, António de

Romae, 1671

Capvt Secvndvm. Illustra quædam in eodem Oppido vaticinia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44105

CAPVT SECVNDVM.

*Illustria quædam in eodem Oppi-
do vaticinia.*

Propria Ioannis fuit peren-
nis quædam rerum futura-
rum cognitio diuinitus compara-
ta; quæ ita per omnes illius vitæ
vagatur actus, vt tota perpetuis
vaticinijs contexta esse videatur.
Quò res sint lectoribus notiores,
singulas singulis Collegijs, in qui-
bus contigerunt, cum alijs tamen
mixtas prodigijs, iusto ordine af-
signabimus; A S. Pauli domicilio,
quod senio iam grauis, primùm
incoluit, initium ducemus.

Elisabetha Nunes Moreira pa-
rum æquo ferebat animo ancil-
læ cuiusdam morbum, & grauem,
& diuturnum: illam Ioannes inui-
sit, & benignè monuit, vt suam ad
Dei

Dei voluntatem omninò componeret; à Deo quippè decretum esse, vt quotquot tum erant in eius domo familiares breui obiret. Vaticinatio verior fuit, quàm letior: vix pauci decurrerant dies, cùm omnes sunt mortui.

Oneraria Castellaua, ex Hispania in Occidentis Solis Indiam soluerat; sed fæda tempestate iactata, diffractò malo, lacerisq; armamentis, Sanctorum in Brasilia portum ægrè tenuit. Vectores maris sæuitiem, naureamque perterriti, relicta eo in portu nauis, terrestri se contulere itinere ad S. Paulum, duodecim ferè leucas, vti in loco diximus, mediterranea versus, ab Oppido Sanctis disiunctum: ibiq; ingenti pecuniæ summa proposita, peritum aliquem viæ duem quærebant, qui illos per inuias quasdam solitudines ad Buenos Aires, nobile ad Argentin-

genteum Fluuium, Hispanæ gen-
tis Emporium, deduceret: sed quia
latè indomiti, immanesque cole-
bant Barbari, res erat plena dif-
criminis, quod adire horrebant
omnes; vnus inuentus est Lusita-
nus, magni vir animi; qui se iti-
neris ducem suis cum mancipijs
Hispanis obtulit. Antequàm in-
viam se daret, Ioannis se preci-
bus commendauit. Is hominem à
suscepto consilio multis rationi-
bus auertere frustrà conatus, pa-
lam confirmauit: pertimescere se
valde, ne quid illi grauis in itine-
re accideret incommodi; neuè ab
illius Socijs diuina Maiestas se-
cretioris alicuius delicti pœnas
expeteret. Nec vanus, sed reli-
gionis plenus is metus fuit. Eius
negligens Lusitanus necessarijs
rebus instructus cum Socijs iter
capessijt. Post aliquot dies ventū
in montes, vnde nota fiebant via-
rum

rum diuortia: inde Hispani rectā
 ad Buenos Aires viā arripuerunt:
 Lusitanus suis cū mancipijs san-
 ctum Paulum versū redijt. Vix
 mouerat loco, cū fædum quod-
 dam morbi genus eum, Socioſq;
 inuaſit: & pestilentem vim morbi
 ægritudo animorū, omniumq; re-
 rū inopia vasta illa in solitudine
 augebat. Iacebant miseri suis ad
 arbores suspensi retibus, Brasilię
 more, macie deformes, mortuis,
 quā viuis propiores, circum-
 frementibus diū, noctuque feris,
 quæ prædæ suspensis inuolutæ
 retibus inhiare videbantur. In his
 rerum angustijs subijt animum.
 Lusitani sera pænitentia facti, &
 certa Ioannis prædictio: huius cę-
 pit inuocare nomen, & auxilium
 implorare. Res dictu mirabilis: fē-
 sit is leucas ferè ducentas absens
 miseri preces; ac repentè huma-
 na maior speciē, media illa in so-
 li-

litudine oranti apparuit: secumq;
detulit vas ingens purissimo mel-
le plenum, Brasiliçę etiam farine,
maceratęque ad fumum bubulę
quantum fame laborantibus ad
multos dies satis esset: mox Lusi-
tanum proprio compellat nomi-
ne, blandisque solatur verbis; ac
mœrore torpentem excitat, iu-
betq; vt sumpto cum Socijs cibo,
Sanctum Paulum confestim repe-
tat: eoq; vêturos omnes incolumes
certò denuntiat. Quibus dictis, vi-
deri desijt. Ergò Lusitanus cœlesti
fiducia plenus, inter Socios parti-
tur cibum; illoque sumpto, sense-
re omnes illicò sibi vires restitui,
& nouo quodam animos vigore
roborari. Recreati, ac refecti da-
pibus, itineri se commiserunt; ac
diuina regente clementia, multis,
& grauibus defuncti periculis, ad
oppidum Sancti Pauli incolumes
peruenerunt. Necdum finis pro-
di-

digiorum. Lusitanus antequàm
 domum se reciperet, & vxorem
 cum filijs præ gaudio gestienti-
 bus, quæ sibi occurrerat in platea
 salutaret: officij sui esse duxit ad
 S. Michaelis pagum vicinũ di-
 uertere, in quo tum Ioannes Cu-
 rionis officio fungebatur. Eò cum
 peruenisset, ad illius se abiecit pe-
 des; nec finem fecit agendi gra-
 tes; donec is manu alieuatũ,
 Christo Dei filio, & humanæ sa-
 lutis vindici gratiam habere, do-
 mumque redire iussit, vt vxorem,
 & filios, quos in oppidi platea
 obuiam sibi factos mæstos, & in-
 salutatos reliquerat, sui aspectu
 alloquioq; soletur. Sic Lusitanus
 redditus suis, & Ioannes mirabi-
 lis omnibus visus est. Quanta hic
 & quàm illustria iasint, & vaticini-
 a, & prodigia, non est meum, qui
 Scriptorem ago, expendere: refer-
 re officij mei est. Erunt qui, vel le-
 gen-

gendo ponderent, vel dicendo
amplificent.

Nonnulli ex oppidanis inito
inter se fædere decreuerant, vici-
nos Brasilorum pagos armis in-
uadere, & incolas in seruitutem
abducere: nec vlli mortalium rem
detexerant: eam tamen odoratus
Ioannes consilij authores mone-
re institit, orare etiam, & obtesta-
ri, ne fæderatis pagis bellum in-
ferrét, ne publicæ pacis iura vio-
larent; ne Lusitanæ gentis nomi-
ni, illato per iniuriam bello, tur-
pem dedecoris notam inurerent:
sed nihil apud illos tãti viri pre-
ces, & consilia valuerunt. Igitur
properantibus ad bellum *Vereri*
se admodum, dixit, *ne meritas ab*
illis diuinum Numen penas expe-
teret. Atque vti dixit, prorsus eue-
nit. Brasili quippè vbi iniquo se
bello peti senserunt, coniunctis
inter se viribus, & sumptis confe-
stim

stim armis, Lusitanis occurrunt, multos sagittis configunt; non paucos interimunt; reliquos, iniecto, uti apparebat, diuinitus pauore animis, in fugam vertunt: nonnulli densa vicinorum nemorum umbra tecti mortem euadunt. Interfuit praelio Dominicus Maciel, vir pius, & honestus, de quo fama percrebuit à Barbaris fuisse occisum: idcirco Maria Aluarenga illius coniux, tam tristi percussa nuntio vitam in lacrymis, & dolore trahebat: eam inuisit Almeida, iussitque bono, ac leto animo esse: Dominicum enim eius coniugem, ipso Natalis Christi die domum rediturum incolu- mem. Quae res per vicinos Brasilorum vicos late vulgata suspensos omnium animos expectatione tenebat. Ecce tibi ea ipsa quam Almeida designauerat die, Dominicus domum redit, suosque

in-

incredibili afficit gaudio; eoque plus admirationis res habuit, quòd locus vbi pugnatum fuerat; multa passuum millia aberat à Sancto Paulo.

Hoc ipso in Oppido sæua admodum tempestas contra Societatem exorta est, quæ nostrorum patientiam hominum valdè exercuit, & illorum ergà Brasilos charitatem maximè probauit. Oppidani coaceruandis per auaritiam pecunijs intenti, iniqua exerebant lucra, perque iniuriã parta vi retinebant: & quod deterius erat, nullum delictorum genus in indigenas non iustum putabant: eos dolis circumuētos excipere, iniusta detinere seruitute, modis omnibus vexare, quin etiã interdum impedimento esse neficerent Christiani, ne potestate illos diuexandi, eorumque vtendi opera in Sacararijs officinis pri-

uarentur: quo fiebat vt Brasili Europæos homines acerrimo haberent odio; & religionem Christianam veluti talium magistrum scelerum, hinc quasi ex certa nota æstimantes, vtrò damnarent. Ergo Socij, ne suo Patrum, & Curionum deessent officio, iniquis oppidanorum conatibus se opponere; auaritiam reprehendere; diuini numinis iram intentare; omnia moliri, vt Brasilorum conuersioni, & religionis bono consulerent. Illi contra, nostrorum reprehensiones ægrè ferre; flagrant in eos ira: odio furere: exilium minitari; eò procedente die, res deuènit, vt cum Socij à tuenda incolarum libertate, oppidani ab opprimenda non desisterent, ac veluti ex æquo religio cum impietate certaret, vicerit tandem, vt sæpe contingit, virtutem vitium, & pietatem improbitas. Ita
que

que nostris vis facta : omnes à
suis sedibus pulsi, alioque migra-
re coacti, non minori oppidano-
rum infamia, quàm exulum glo-
ria. Affecit huiusmodi casus gra-
ui dolore Ioannem ea tempesta-
te in alio morantem oppido, tum
propter enormem iniuriam So-
cietati illatam, tum propter in-
dignum facinus à Lusitanis ad-
missum. Cæterùm quia in eo exi-
lio fidei magis causa, quàm So-
cietatis periclitari videbatur, tan-
diù institit rem Deo enixè com-
mendare, donec nostrorum ad
suas sedes reditum precibus im-
petrauit. Itaque die quodam cum
magno animi ardore orasset, voti
se compotem factum sensit, præ-
dixitque, multis simul adstanti-
bus, redituram ad Sancti Pauli
oppidum Societatem antequam
ipse vltimam obiret diem. Vera
dixisse probauit euentus; subla-

F

tis

tis quippè tempore procedente,
discordijs, compositisq; commu-
ni vtriusque partis consensu re-
bus, Socij paucis ante Ioannis o-
bitum mensibus, suo sunt Colle-
gio restituti, maiori cum oppida-
norum gaudio, quàm fuerant cũ
ignominia eiecti, vt publicum de-
cus, & gratulatio, publicum de-
decus, & infamiam compensaret.

CAPVT TERTIVM.

*Alia in Sanctorum oppido edita
Ioanne prodigia.*

ANnos ferè quatuor in San-
ctorum omnium Colonia
Ioannes consumpsit, non sine in-
genti Lusitanorum bono, & Bra-
filorum: neque intrà vnus oppi-
di, licet ampli, & opulenti fines
Apostolici viri charitas se potuit
continere, sed latè per vicinos

va-